

Suvestinė redakcija nuo 2018-03-01

Įstatymas paskelbtas: TAR 2016-06-15, i. k. 2016-16844

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS ĮMONĖS LIETUVOS ORO UOSTŲ VALDOMŲ ORO UOSTŲ
KONCESIJOS
ĮSTATYMAS**

2016 m. birželio 2 d. Nr. XII-2393
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas,

atsižvelgdamas į konstitucines vertybes, tarp jų bendrą tautos gerovę, šalies ūkio pajėgumą ir konkurencingumą, ūkinės veiklos laisvę ir iniciatyvą bei aplinkos apsaugą;

atsižvelgdamas į tai, kad valstybės įmonė Lietuvos oro uostai ir jos patikėjimo teise valdomi aerodromai yra nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs objektai;

siekdamas apsaugoti Lietuvos Respublikos interesus ir užtikrinti Lietuvos oro transporto sistemos konkurencingumą Europos ir pasaulio rinkose;

siekdamas, nekeičiant valstybės turto nuosavybės teisių ir neprarandant oro uostų valdymo kontrolės, didinti ir kompleksiskai plėtoti Lietuvos pasiekiamumą oro transportu, keleivių skaičiaus didėjimą ir skrydžių krypčių išplėtimą;

siekdamas taikyti novatoriškus oro uostų valdymo principus skatinant viešojo ir privataus sektorių partnerystę ir atsižvelgdamas į pasaulinę praktiką;

pripažindamas, kad oro uostų infrastruktūros modernizavimas ir vystymas, oro transporto keleivių skaičiaus didėjimas yra išskirtiniai Lietuvos Respublikos transporto plėtotos prioritetai;

siekdamas išspręsti oro uostų infrastruktūros išlaikymo ir plėtros finansavimą, taip pat didinti valstybės iš oro uostų veiklos gaunamą grąžą;

siekdamas sukurti kokybišką, integruotą ir tranzitui pritaikytą oro transporto sistemą;

siekdamas valstybės turtą valdyti, naudoti ir juo disponuoti vadovaujantis visuomeninės naudos, efektyvumo, racionalumo ir viešosios teisės principais,

priima šį įstatymą.

Preambulės pakeitimai:

Nr. [XIII-1011](#), 2018-01-12, paskelbta TAR 2018-01-23, i. k. 2018-01024

PIRMASIS SKIRSNIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo tikslas ir paskirtis

Šis įstatymas nustato teisinės ir organizacines tarptautinių Vilniaus, Kauno ir Palangos oro uostų, kuriuos valdo valstybės įmonė Lietuvos oro uostai (toliau – oro uostai, kiekvienas iš jų – oro uostas), koncesijos sąlygas.

2 straipsnis. Šiame įstatyme vartojamos sąvokos

Šiame įstatyme vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos koncesijų įstatyme, Lietuvos Respublikos aviacijos įstatyme, Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme ir Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatyme vartojamas sąvokas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1011](#), 2018-01-12, paskelbta TAR 2018-01-23, i. k. 2018-01024

ANTRASIS SKIRSNIS

ORO UOSTŲ KONCESIJOS SUTEIKIMO SĄLYGOS

3 straipsnis. Koncesijos dalykas

Oro uostų koncesijos sutartimi koncesininkui suteikiamas leidimas vykdyti oro uostuose koncesijos sutartyje numatytą ūkinę komercinę veiklą, susijusią su oro uostų infrastruktūros objektų ir kito koncesijos sutartyje numatyto turto projektavimu, statyba, plėtra, atnaujinimu, pakeitimu, remontu, valdymu, naudojimu ir (ar) priežiūra, teikti viešąsias ar kitas paslaugas, valdyti ir (ar) naudoti valstybės turta, taip pat jį nuomoti, subnuomoti, suteikti panaudai tretiesiems asmenims šiame įstatyme ir koncesijos sutartyje nustatytais atvejais ir sąlygomis.

4 straipsnis. Oro uostų koncesijos suteikimas

1. Oro uostų koncesija suteikiama Koncesijų įstatyme ir šiame įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis.

2. Sprendimą dėl oro uostų koncesijos projekto įgyvendinimo priima Lietuvos Respublikos Vyriausybė (toliau – Vyriausybė), gavusi Lietuvos Respublikos Seimo (toliau – Seimas) pritarimą.

3. Oro uostų koncesija suteikiama atviro viešo konkurso būdu pagal suteikiančiosios institucijos parengtas konkurso sąlygas, atitinkančias šio įstatymo preambulėje iškeltus tikslus.

4. Koncesininkas pagal koncesijos sutartį prisiima visą ekonominio pobūdžio riziką.
5. Koncesijos sutartis negali būti sudaroma ir (arba) pratęsiama, įskaitant pratęsimą, ilgesniam kaip 25 metų terminui.
6. Koncesijos sutarties vykdymo priežiūrą atlieka Vyriausybė arba jos įgaliota institucija Vyriausybės nustatyta tvarka.

5 straipsnis. Specialiosios valstybės turto perdavimo koncesininkui sąlygos

1. Valstybės ir (arba) valstybės kontroliuojamų asmenų nuosavybės, patikėjimo teise valdomas ir (ar) naudojamas turtas, reikalingas oro uostų koncesijos sutarčiai vykdyti, įskaitant oro uostų aerodromus ir oro uostų žemę (sklypus ar jų dalis), gali būti perduodamas koncesininkui be aukciono (be atskiro konkurso) patikėjimo, nuomos ir (arba) panaudos pagrindu koncesijos sutarties galiojimo terminui. Nuosavybės teisė į tokį turtą koncesininkui neperduodama. Valstybės ir (arba) valstybės kontroliuojamų asmenų nuosavybės, patikėjimo teise valdomas ir (arba) naudojamas turtas ir jo perdavimo koncesininkui būdai (patikėjimas, nuoma ir (arba) panauda) nustatomi Vyriausybės sprendime dėl oro uostų koncesijos projekto įgyvendinimo.

2. Koncesijos sutartimi ir joje nustatytais sąlygomis ir tvarka koncesininkui taip pat gali būti perduodamos valstybės kontroliuojamų asmenų teisės ir pareigos, atsirandančios iš tokių asmenų sudarytų sandorių.

6 straipsnis. Specialiosios koncesininkui perduoto turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo sąlygos

1. Koncesininkui yra draudžiama oro uostų aerodromus išnuomoti, suteikti panaudai ar kitais pagrindais perduoti juos valdyti ir (ar) naudoti tretiesiems asmenims.

2. Koncesininkas turi teisę valstybės ir (arba) valstybės kontroliuojamų asmenų jam perduotą turtą valdyti, naudoti ir (ar) šį turtą (išskyrus oro uostų aerodromus ir šio straipsnio 3 dalyje nurodytą žemę) šio įstatymo ir Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka be aukciono ir viešo konkurso išnuomoti, subnuomoti, suteikti panaudai tretiesiems asmenims tiek, kiek tai numatyta koncesijos sutartyje ir reikalinga joje numatytai veiklai vykdyti koncesininko ir trečiųjų asmenų nustatytam, bet ne ilgesniam kaip koncesijos sutartyje nurodytam terminui. Koncesininko tretiesiems asmenims nuomojamo (subnuomojamo) turto (išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytą žemę) nuomos (subnuomos) mokesčio dydis, jo perskaičiavimo ir mokėjimo koncesininkui tvarka ir terminai, taip pat nuomos (subnuomos) terminas nustatomi nuomos (subnuomos) sutartyje koncesininko ir trečiojo asmens susitarimu.

Koncesininkas turi teisę atlyginti turtą pagerinusiame nuomininkui (subnuomininkui) ar panaudos gavėjui už jo atliktus pagerinimus.

3. Koncesininkas jam patikėjimo teise perduotus žemės sklypus (jų dalis), užstatytus fiziniams ar juridiniams asmenims nuosavybės teise priklausančiais ar jų nuomojamais statiniais ar įrenginiais (išskyrus laikinuosius statinius, inžinerinius tinklus ir neturinčius aiškios funkcinės priklausomybės ar apibrėžto naudojimo arba ūkinės veiklos pobūdžio statinius, kurie tarnauja pagrindiniam statiniui ar įrenginiui arba jo priklausiniui), išnuomoja Aviacijos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis. Šioje dalyje nurodytos, koncesininkui patikėjimo teise perduotos žemės nuomininkas koncesijos sutarties galiojimo laikotarpiu metinį žemės nuomos mokestį moka į koncesininko sąskaitą žemės nuomos sutartyje nustatytais terminais, o jeigu tokie terminai žemės nuomos sutartyje nenustatyti, – iki einamųjų metų lapkričio 15 dienos.

4. Koncesininkui perduota oro uosto žemė ir turtas, reikalingi valstybės institucijoms, kurių veikla oro uoste privaloma pagal Lietuvos Respublikos įstatymus, koncesininko sprendimu privalo būti perduodama nurodytoms valstybės institucijoms neatlygintinai naudotis Aviacijos įstatymo, Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo ir Vyriausybės nustatyta tvarka.

5. Oro uosto kontroliuojamoje teritorijoje esanti žemė ir kitas turtas koncesininko gali būti valdomi ir (ar) naudojami tik su oro uosto veikla susijusioms reikmėms (išskyrus atvejus, kai gautas suteikiančiosios institucijos sutikimas šioje dalyje nurodytą žemę ir kitą turtą valdyti ir (ar) naudoti kitoms reikmėms), o perduodami tretiesiems asmenims valdyti ir naudoti – tik gavus suteikiančiosios institucijos sutikimą.

6. Sprendimus dėl koncesininkui perduoto turto nuomos, subnuomos ir panaudos priima koncesininkas.

7. Valstybės ir (arba) valstybės kontroliuojamų asmenų perduotuose koncesininkui žemės sklypuose koncesininkas ir kiti asmenys, kuriems koncesininkas šiuos žemės sklypus išnuomojo, subnuomojo ar suteikė panaudai, turi teisę statyti naujus statinius ar įrenginius ir (arba) rekonstruoti esamus tik gavę suteikiančiosios institucijos sutikimą. Statinius ir įrenginius, pastatytus neturint suteikiančiosios institucijos sutikimo, koncesininkas ar kiti asmenys, kuriems koncesininkas išnuomojo, subnuomojo ar suteikė panaudai žemės sklypą, kuriame pastatyti statiniai ar įrenginiai be suteikiančiosios institucijos sutikimo, per suteikiančiosios institucijos nustatytą terminą privalo savo lėšomis nugriauti ir sutvarkyti žemės sklypą. Iki atviro viešo konkurso, nurodyto šio įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje, paskelbimo Vyriausybė gali priimti sprendimą, kokie įgyvendinant koncesijos sutartį naujai pastatyti pastatai, statiniai ir įrenginiai, kurie nuosavybės teise priklauso koncesininkui ar tretiesiems asmenims, kuriems koncesininkas

išnuomojo, subnuomojo ar suteikė panaudai žemės sklypus vykdydamas koncesijos sutartį, bus perduodami valstybei nuosavybės teise pasibaigus koncesijos sutarčiai.

8. Valstybės ir (arba) valstybės kontroliuojamų asmenų perduotuose koncesininkui žemės sklypuose griauti ar išardyti esamus valstybei nuosavybės teise priklausančius statinius ir įrenginius leidžiama tik Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatyta tvarka ir gavus suteikiančiosios institucijos sutikimą.

9. Koncesininkas negali jam perduoto turto perduoti kitiems asmenims nuosavybės ar patikėjimo teise, jo sunaikinti ar sugadinti, išskyrus šio straipsnio 8 dalyje numatytą atvejį, taip pat jo įkeisti ar kitaip suvaržyti daiktines teises į jį, juo garantuoti, laiduoti ar kitu būdu juo užtikrinti savo ar kitų asmenų prievolių įvykdymą.

10. Koncesininkas negali be suteikiančiosios institucijos sutikimo įkeisti ar kitaip suvaržyti prievolių teisių į jam perduotą turtą, jomis laiduoti ar kitu būdu jomis užtikrinti savo ar kitų asmenų prievolių įvykdymą. Suteikiančiosios institucijos sutikimas įkeisti ar kitaip suvaržyti koncesininko prievolinių teisių į jam perduotą turtą, jomis laiduoti ar kitoku būdu užtikrinti savo ar kitų asmenų prievolių įvykdymą gali būti išduodamas tik tuo atveju, jeigu tai reikalinga prievolių, susijusių su koncesijos įgyvendinimu, įvykdymui užtikrinti.

7 straipsnis. Nacionalinio saugumo garantijos

1. Oro uostų koncesija suteikiama tik subjektui, kurio atitiktis nacionalinio saugumo interesams yra įvertinta ir dėl kurio priimtas sprendimas, kuriuo patvirtinama, kad tikrintas subjektas atitinka nacionalinio saugumo interesus pagal Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymą. Taip pat Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nustatyta tvarka tikrinama subjektų, kurie oficialiai pareiškia ketinimą ar interesą įsigyti įmonės, kuriai suteikta oro uostų koncesija, akcijų ar tapti tokios įmonės dalyviu, atitiktis nacionalinio saugumo interesams.

2. Vyriausybei ar Seimui priėmus nutarimą, kad, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo interesus, oro uosto ar oro uostų valdymas turi būti perduotas valstybei ar valstybės kontroliuojamai įmonei, suteikiančioji institucija nedelsdama perima oro uosto ar oro uostų valdymą iš koncesininko ir turi teisę nedelsdama vienašališkai nutraukti koncesijos sutartį.

3. Koncesininkas turi teisę išnuomoti, subnuomoti ir (arba) suteikti panaudai jam perduotą žemę ir (arba) kitą turtą, patenkantį į aerodromų, kurie laikomi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu, apsaugos zonos teritoriją, taip pat leisti vykdyti veiklą tokiose zonose tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantiems subjektams, kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme. Investuotojų, kurie oficialiai pareiškia ketinimą ar interesą įsigyti įmonės, kuriai išnuomota,

subnuomota ir (arba) suteikta panaudai žemė ir (arba) kitas turtas, patenkantis į aerodromų, kurie laikomi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu, apsaugos zonos teritoriją, ar leista vykdyti veiklą tokiose zonose, akcijų ar tapti tokios įmonės dalyviu, atitiktis nacionalinio saugumo interesams tikrinama *mutatis mutandis* taikant Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nustatytą investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams tikrinimo tvarką.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1011](#), 2018-01-12, paskelbta TAR 2018-01-23, i. k. 2018-01024

8 straipsnis. Koncesijos sutarties sąlygos

1. Koncesijos sutartyje nustatomos šios sąlygos:

1) šio įstatymo 7 straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytų subjektų atitikties nacionalinio saugumo interesams visą koncesijos galiojimo laikotarpį sąlygos;

2) sąlygos ir tvarka, kuriomis pasibaigus koncesijos sutarčiai turtas grąžinamas valstybei;

3) privalomos sąlygos, kurių koncesininkas turi laikytis nuomodamas, subnuomodamas ar teikdamas panaudai jam perduotą žemę ir kitą turtą;

4) sąlygos, kuriomis išduodami šio įstatymo 6 straipsnio 5, 7, 8 ir 10 dalyse numatyti suteikiančiosios institucijos sutikimai;

5) koncesijos sutarties šalių civilinės atsakomybės taikymo, netaikymo ir atleidimo nuo civilinės atsakomybės pagrindai, taip pat koncesijos sutarties nutraukimo atvejai ir pasekmės;

6) koncesijos sutarties vykdymo priežiūros sąlygos;

7) privalomi įsipareigojimai ir sąlygos, kurių koncesininkas turi laikytis užtikrindamas oro uostų panaudojimą priimančiosios šalies paramai teikti ir mobilizacinėms užduotims vykdyti. Šie įsipareigojimai ir sąlygos nustatomi tik Vyriausybės nustatyta tvarka juos suderinus su Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija;

8) koncesijos sutarčiai ir iš jos kylantiems teisiniams santykiams, ikisutartiniams ir sutartiniams ginčams, kylantiems iš koncesijos sutarties, ir visiems kitiems su koncesijos sutartimi susijusiems ginčams taikoma Lietuvos Respublikos teisė.

2. Kitos koncesijos sutarties sąlygos nustatomos vadovaujantis Koncesijų įstatymu.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentė

Dalia Grybauskaitė

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1011](#), 2018-01-12, paskelbta TAR 2018-01-23, i. k. 2018-01024

Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Lietuvos oro uostų valdomų oro uostų koncesijos įstatymo Nr. XII-2393 preambulės, 2 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymas